

L'emmagatzematge de les dejeccions ramaderes

N. Ubach i M.R. Teira, Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl de la Universitat de Lleida

1. Tipus de construccions per a l'emmagatzematge de dejeccions ramaderes

Pels purins i gallinassa semi-líquida d'explotacions de ponedores:

- basses o dipòsits
- fosses interiors de les naus

Pels fems i gallinassa d'explotacions d'aviram d'engreix:

- femers

2. Característiques constructives

A. Característiques constructives de les basses, fosses i dipòsits:

Han de garantir la seva estanquitat:

- o evitant l'entrada de: aigües de pluja, aigües d'escolament, aigües freàtiques, ...
- o evitant la sortida de líquids del dipòsit i d'olors molestes.

Per això han de ser impermeables i sempre que sigui possible han d'estar coberts per evitar l'entrada d'aigua de la pluja, les males olors. Han d'estar vallats per evitar accidents (Figura 1). El sòl en què es construeix la bassa ha de ser estable i impermeable.

Figura 1.- Bassa de purins de porcí degudament vallada

Les basses poden ser d'obra:

- de formigó: és un material porós i ha d'estar impermeabilitzat, amb revestiments de plàstics o bé utilitzant formigó especial o altres mitjans,
- de planxes de ferro no vitrificades: col·locant cada any o cada dos anys algun revestiment de protecció (per ex. pintura o quitrà)

o bé es poden adquirir els següents dipòsits:

- dipòsits metàl·lics: a la part interior porten un altre dipòsit estanc de làmina impermeable de polietilè d'alta densitat (PEAD) o de clorur de polivinil (PVC) especial per a purins,
- dipòsits metàl·lics vitrificats o amb revestiments especials que resisteixin els atacs químics i bacteriològics derivats de l'emmagatzematge dels purins. Cal vigilar les juntes i els punts d'unió,
- dipòsits recoberts amb materials impermeables.

En tots ells cal vigilar els períodes de garantia i durada dels materials.

B. Característiques constructives dels femers:

- Es recomana que es situïn sobre una capa de formigó
- Amb proteccions laterals per impedir :
  - o la sortida de producte fora dels límits establerts,
  - o l'entrada de líquids, materials, persones o animals
- Amb un sistema de recollida de l'escolament, suc i aigües pluvials i contaminades

3. Capacitat d'emmagatzematge

La capacitat d'emmagatzematge ha de ser suficient com per permetre una correcta gestió dels fems o purins. Si són utilitzats com a fertilitzants això ha de permetre la seva aplicació en el moment òptim fent front a condicions meteorològiques anormals (secada, pluges, ...) o a períodes amb problemes sanitaris de caire global. **Disposar d'una adequada capacitat d'emmagatzematge és una de les garanties principals d'una bona gestió de les dejeccions.**

Ha de permetre com a mínim:

- acumular les dejeccions produïdes durant 4 mesos i
- contenir totes les dejeccions produïdes durant els períodes en què no poden ser aplicades al sòl (definites pel Codi de Bones Pràctiques Agràries i el Decret 205/2000)

Per al bestiar porcí es poden utilitzar els valors de la Taula 1 per calcular el volum de purí que s'ha d'emmagatzemar. Els valors per altre bestiar es troben al model normalitzat dels impresos de gestió de les dejeccions, a l'apartat de ramaderia de la pàgina web del DARP.

Taula 1.- Capacitat d'emmagatzematge necessària per plaça i per a cada categoria animal

Categoria animal	Capacitat considerada* (m³/plaça i any)
Verro	6,12
Truja en cicle tancat	17,75
Garrins entre 6 i 20 kg	0,41
Porcí d'engreix (20-100 kg)	2,15

(*) Triar valors més baixos en explotacions amb sistemes que redueixin la producció de purí (menor ús d'aigua)

En el cas de les basses exteriors cal tenir present que el volum d'emmagatzematge necessari és la suma de cada una de les aportacions que es mostren en la Figura 2.

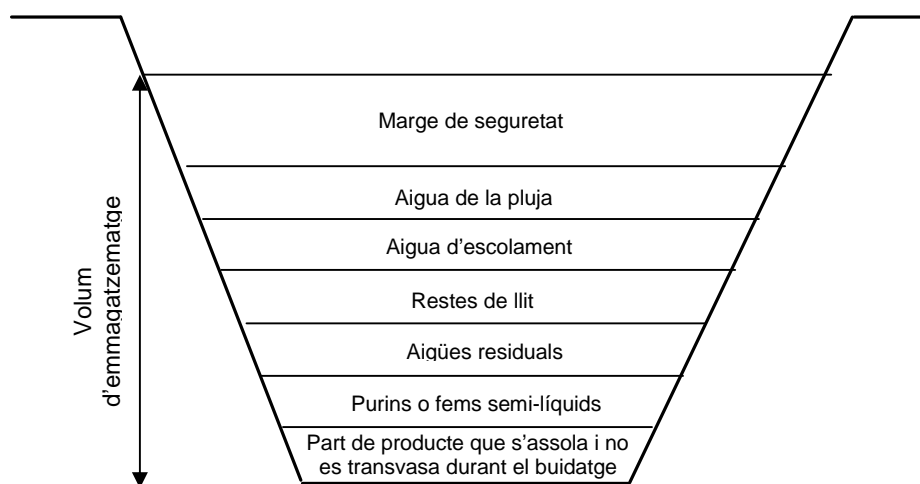

Figura 2.- Volum d'emmagatzematge necessari (adaptat de ASAE EP393.3 FEB04)

Nota: cal actuar amb molta precaució en buidar i netejar dipòsits i basses donat que es produeixen accidents greus regularment (caigudes i asfíxies).